

Årets træ

Indstilling af træ til Årets Træ

Om prisen Årets Træ

Formål

Formålet med kåringen af Årets Træ er at øge opmærksomheden og sætte fokus på bytræer, træer i det åbne land samt i skovene i Norddjurs Kommune. Gennem kåringen sættes der blandt andet fokus på træers betydning for biodiversitet, klima, træernes kulturhistoriske og rekreative betydning. Der skal indstilles et specifikt træ og ikke en samling af træer eller træarter. Udvælgelsen sker efter nedenstående kriterier, der er sideordnet. Det er ikke et krav, at træet opfylder alle kriterier.

Kåringen af Årets Træ understøtter Norddjurs Kommunes arbejde med temaer som byer og landsbyer; turisme og friluftsliv; natur og landskab; klima og energi; samt velfærd og kultur.

Kriterier

Alder og størrelse
Lokalhistorisk betydning
Synlighed for offentligheden
Træets opbygning
Træets placering og samspil med omgivelserne
Træets økologiske værdi (levested for flora og fauna)
Træets sansemæssige kvalitet (duft, syn, følelse)

Om indstiller

Navn på indstiller

E-mailadresse på indstiller

Telefonnr. på indstiller

Om træet

Træart	Tjørn
Hvor står træet?	56°31'52.1"N 10°49'11.9"E
En beskrivelse af, hvorfor det pågældende træ har fortjent prisen.	Det er et karaktertræ for Gjerrild Nordstrand og det er efter årtiers overgroning genskabt som solitærtræ i det fredede overdrevsområde tæt på afgravningsskrænten, der opstod ved ralgravning i årene frem til 1966. Indtil for få år siden var der placeret en hvile- / sladrebenk på tjørnens nordside, et fremragende sted at opleve både solopgang og solnedgang i sommerhalvåret. I 2019 og de følgende år fjernes - efter aftale med Naturstyrelsen Kronjylland - hybenrosekrat, flere mindre hyldetræer og en overgroning af kaprifolium fra træet. Disse indgreb har resulterede i tilvækst både i kronen og i skudvækst fra rodsystemet. Træet er "sat på roden" - dvs den oprindelige stamme findes ikke og er erstattet af en krans af rodskud, der nu

fremstår som et træ med grenvækst fra jordoverfladen og op til ca 5 meters højde. Der er nu så meget lysning i midten af "kranser", at der kan gro græs. Træet er stærkt påvirket af vindtryk fra nordvest. Træet er så vidt jeg ved ikke forsøgt dendrokronologisk dateret.

I biodiversitetssammenhæng har træet flere funktioner - som sangpost for gulspurv, udkigspost for gråkrage, skader og for tårnfalk; som mulig værtsplante for sortåret hvidvinge (findes mange steder i Østjylland - ikke observeret her i årene fra 2018 - nu). Der er en lille population af skovstjerne på nordsiden af den forhøjning træet vokser på.

Der knytter sig to (tre) kulturhistoriske tolkninger til træets oprindelse udover de personlige oplevelser, som ældre beboere i sommerhusområdet kan berette om. Terrænvariationen på stedet påkalder sig interesse, fordi det kan tolkes som en fækule (massegrav for kvæg, der døde af kvægpest i flere omgange i årene 1744 - 1777). Terrænforhøjningen har en næsten cirkelformet udbredelse på ca 8 meter og er mellem 35 og 40 cm over det omgivende terræn.

Menneskegrave på øde steder kendes fra "den sorte død" som kom i bølger gennem mere end trehundrede år mellem 1348 - 1711.

Kilde: Brøndegaard, Vagn J. "Etnobotanik" - Pesttjørne s 805 - 820. Henviser heri bl.a. til Evald Tang Kristensen, der har dokumenteret folkelige traditioner især i Jylland, bl.a. med plantning af tjørn på gravsteder, der ikke måtte forstyrres. En anden også begravelsesrelateret mundtlig fortælling på egnen henviser til, at der kan være begravet druknede søfolk fra en af de talrige strandinger ved kysten nord for Gjerrild. Det er ikke utænkeligt og talrige strandingers dramatiske forløb er dokumenteret af Sørensen, Peter "Forlis og strandinger de sidste 300 år ved Djurslands kliner".

Vedhæft billede af træ

IMG_0204.jpeg (6,11 MB)

Resuméside

Jeg bekræfter, at de indtastede oplysninger er korrekte.

